

tioner i øvrigt — Beklagelsen over den Maade, hvorpaa han faldt. Ogsaa beklager jeg den virkelig glinsende Forfamskelse, hvormed han blev bistaaet i sit Fald af Regeringens egne Journalister.

Den højtærede Konseilspræsident kom med en ganske enkelt politisk Bemærkning, som giver mig Anledning til min Slutningsripost. Den højtærede Konseilspræsident tillod sig at komme med en Grundlovsforandring ad Fortolkningens Vej, om jeg saa maa sige, idet han lavede Ordet „kongevalgt“ om til „regeringsudnævnt“. Dette staar for mig som en Ændring af Grundloven; men jeg antager ikke, at den højtærede Konseilspræsident er fremkommet med disse Udtalelser, uden at de ere kendte paa allerhøjeste Sted, ellers vilde de formentlig være blevne efterfulgte af den højtærede Ministers Demissionsbegæring. Under saadanne Forhold maa jeg have Lov til at antage det. Jeg vil kun sige, at jeg ikke nu skal inklade mig paa at diskutere Spørgsmaalet de kongevalgte, om Ministeren har Ret eller ej. Naar der foreligger gennem Ministerens Mund, gennem den ansvarlige Raadgivers Mund en af Kronen accepteret afgørende Renonceren af et kongeligt Prærogativ til Fordel for de skiftende Majoriteter i Folketinget, vil det eneste Svar fra min Side blive det, at Forholdstalsvalgmaaden til Folketinget er en stor og vigtig Ting, som man skal gøre Ofre for, og at jeg herefter ingen Betænkelighed har ved at hævde, det ikke blot bliver Grundlovens § 32 vedrørende Folketinget, der bør komme under Forhandling, men hele Grundlovens Kapitel 4 om Folketingets og Landstingets Sammensætning. Det er den politiske Konsekvens, som jeg vil tillade mig at uddrage af den højtærede Ministers Udtalelser angaaende de kongevalgte.

Anders Nielsen: Overfor den aller sidste Bemærkning fra den ærede Taler, som nu forlod Talerpladsen (Birck), finder jeg Anledning til at minde om, at da det ærede Medlem begyndte det sidste Afsnit i sit Foredrag og bebudede nogle politiske Bemærkninger, sagde han udtrykkelig, at de skulde være morsomme. Jeg beder særlig dette erindret med Hensyn til den sidste Udtalelse angaaende de kongevalgte.

Jeg gaar derefter over til en Omtale af de Punkter, som jeg i mit Indledningsforedrag har givet ærede Medlemmer Lejlighed til at beskæftige sig med.

Der er først Spørgsmaalet om Arbejds konflikter og dissers Forebyggelse. Man

har bebrejdet mig, at jeg ikke har anvist Midler, hvorved Katastrofer som dem, der har været Anledning til at befrygte, kunne forebygges. Jeg synes ikke, der er Grund til at bebrejde mig dette. Det, jeg har sagt og villet sige, og som der er Grund til at sige, er dette: Burde det ikke overvejes paa ny nu, saaledes som vi have gjort det her paa Rigsdagen før, om man ikke ved Lovforanstaltninger skulde træffe Sikringsmidler mod det, som vi i Sommer stod overfor som en truende Fare. Jeg spurgte de Herrer Ledere af de to Organisationer — indirekte, ganske vist — om man fra de respektive to Sider fremdeles saa med den samme Frejdighed paa disse Forholds Udvikling og Forløb, som man gjorde, da man for nogle Aar siden erklærede, at de Forhold skulde man nok klare, naar der kom Vanskeligheder frem.

Jeg erkender, at det er ganske unyttigt for mig at rejse Spørgsmaalet her til Overvejelse, hvis disse to store Organisationer fremdeles staa paa dette og sige: vi skulle nok selv klare det, vi bryde os ikke om Lovgivningsforanstaltninger, vi tro ikke paa, de ere til nogen Nytte, de kunne maaske tværtimod komme til at gøre Fortræd; det kan da ikke nytte at lade Rigsdagen beskæftige sig med dette. Det forekommer mig, at jeg har Grund til, om jeg saa maa sige som Repræsentant for den øvrige Del af Samfundet — enhver af os er jo for saa vidt Repræsentant for det hele Samfund, men jeg staar ikke Arbejderorganisationerne saa nær, som de Herrer, der ere Formænd for dem — at rejse dette Spørgsmaal, om de fremdeles staa paa dette Standpunkt, at de nok selv skulle greje disse Vanskeligheder, og jeg tror i alt Fald, det er umotiveret, naar de Herrer vise mine Bemærkninger i saa Henseende tilbage med en affejende Haandbevægelse og et Skuldertræk: Ja men det ærede Medlem for Løvel anviser jo ingen Midler.

De Herrer vide jo, at vi her i Rigsdagen have beskæftiget os med dette Spørgsmaal, da vi den 28. Marts 1894 vedtog et Forslag om Arbejdsretter og Enighedskamre. Dette Forslag blev enstemmig vedtaget her i Folketinget. De Herrer kunne læse det i Folketingstidendes Tillæg C 1893—94 Sp. 983. Det ærede Medlem for Københavns 9ende Valgkreds (Hørdum), som talte paa Socialdemokraternes Vegne ved første Behandling af dette Forslag, sagde ved den Lejlighed adskilligt til anbefaling af Forslaget. Hans Kritik af det var velvillig, og i det hele taget stillede han sig sympatetisk overfor det, han var